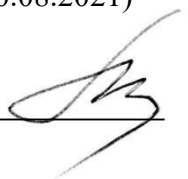

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра української літератури імені академіка Михайла Возняка

Затверджено

На засіданні кафедри української літератури імені академіка Михайла Возняка філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 30.08.2021)
Завідувач кафедри

Микитюк В. І. _____

Силабус з навчальної дисципліни

«Українське низове бароко: поетика стилю і жанру»,
що викладається в межах ОПП третього
курсу першого рівня вищої освіти для
здобувачів зі
спеціальності 014 Середня освіта, 035 Філологія
спеціалізації 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
035.01 Філологія (Українська мова та література)
035.09 Філологія (Фольклористика)
035.10 Філологія (Прикладна лінгвістика)

Назва курсу	Українське низове бароко: поетика стилю і жанру
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет імені Івана Франка Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра української літератури ім. акад. М. Возняка
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка, 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 014 Середня освіта, 035 Філологія. Спеціалізації: 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), 035.01 Філологія (Українська мова та література), 035.09 Філологія (Фольклористика), 035.10 Філологія (Прикладна лінгвістика).
Викладач курсу	Крук Галина Григорівна, кандидат філологічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	halynakruk@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	У дистанційному режимі.
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/ukrajinska-nyzove-baroko-poetyka-stylyu-i-zhanru
Інформація про курс	Дисципліна «Українське низове бароко: поетика стилю і жанру» є вибірковою дисципліною зі спеціальності 035 Філологія для освітньої програми «бакалавр», яка викладається в 5 семестрі в обсязі 2 кредит (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) і має 16 лекційних годин та 16 годин практичних занять (на 1 групу). Підсумковий контроль – залік.
Коротка анотація курсу	Українське низове бароко – це важлива ланка літературного процесу XVII – XVIII ст., яка співтворить феномен повноти української барокової літератури, представленої різними стильовими рівнями. Курс дає можливість розкрити українське низове бароко у повноті його мистецької своєрідності в межах як барокові літератури, так і літератури наступних епох, яка рясно черпала з цієї традиції. У центрі уваги курсу - феномен масової та популярної культури, яка виникає в середовищі тогочасної школи на зразках багатой книжної традиції високого бароко та представлена цілою низкою унікальних жанрів: різдвяних і великодніх орацій і травестій, вертепною драмою та інтермедіями, різнорідними пародіями на жанри церковної та ужиткової літератури, «піснями світськими» та ін., які доповнюють картину світу високого бароко, спрощуючи та удоступнюючи, утілеснюючи та матеріалізуючи, допасовуючись до естетичних смаків та запитів людини з поспільства.
Мета та цілі курсу	<i>Мета курсу</i> полягає у тому, щоб системно і комплексно представити феномен літератури українського низового бароко в історико-літературних координатах доби. Розтлумачити специфіку поняття «українського низового бароко», його історію дослідження та сучасне потрактування, культурно-історичну наповненість та функціональність у межах барокової парадигми. Окреслити українське низове бароко як нижній стильовий рівень літератури, який доповнює, матеріалізує та розтлумачує для загалу естетичні та духовні відкриття, творчі знахідки та вершинні явища «книжної літератури» високого бароко.

	<p><i>Цілі курсу.</i> Курс призначений для того, щоб ознайомити студентів із багатою літературою українського низового бароко, дати розуміння його художньо-світоглядної своєрідності, жанрової та стильової специфіки, ролі та значення в культурно-історичному та літературно-історичному процесах.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p>Адріанова-Перетц В.П. До історії пародії на Україні в XVIII віці ("Служба пивор'зам" 1740 року) // Записки Історично-філологічного відділу. Кн. XVIII. – К.: Вид-во ВУАН, 1928. – С.35 – 50.</p> <p>Адріанова-Перетц В.П. З історії сатирично-гумористичної рукописної української літератури XVII – XVIII ст. // Радянське літературознавство. – 1957. – №4. – С.81 – 83.</p> <p>Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. – М.: Художественная литература, 1990. – 543 с.</p> <p>Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285.</p> <p>Возняк М. Початки української комедії (1619-1919). – Львів: Друкарня НТШ, 1919.- 251 с.</p> <p>Возняк М. Старе українське письменство. Вибір текстів з історично-літературним оглядом, поясненнями та словничком. – Львів: Друкарня Наукового товариства імені Т.Шевченка, 1922. – 512 с.</p> <p>Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. – Київ: Основи, 1997. – 604 с.</p> <p>Давній український гумор і сатира / Упор., вступ. стаття і примітки Л.Є.Махновця. – К.: Держлітвидав, 1959. – 492 с.</p> <p>Житецький П. "Енеїда" Котляревського у зв'язку з оглядом української літератури XVIII ст. // Житецький П. Вибрані праці: Філологія. – К.: Наукова думка, 1987. – С.139 – 253.</p> <p>Криса Б.С. Пересотворення світу. Українська поезія XVII – XVIII століть. – Львів: Свічадо, 1997. – 214 с.</p> <p>Криса Б.С. Різдвяні і великодні вірші // Записки НТШ. – Львів, 1990. – Т.221. – С.33 – 47.</p> <p>Лотман Ю.М. Масова література як історико-культурна проблема // Ю.М. Лотман. Вибрані статті. – Т. 3. – Таллін, 1994. – 588 с.</p> <p>Мочалова В.В. "Низовое" барокко в Польше. Драматургия и поэзия // Барокко в славянских культурах. – М.: Наука, 1982. – С.102 – 169.</p> <p>Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили. – К.: Мистецтво, 1981. – 287 с.</p> <p>Свенціцький І. Різдво Христове в поході віків: Історія літературної теми і форми. – Львів: Діло, 1933. – 178 с.</p> <p>Софронова Л. Старинный украинский театр. – М., 1996. – 327 с.</p> <p>Українська література XVIII ст. / Упоряд., вступ. стаття, примітки О.В.Мишанича. – К.: Наукова думка, 1983. – 694 с.</p> <p>Українська поезія. Середина XVII ст. / Упоряд. В.І.Крекотень, М.М.Сулима. – К.: Наукова думка, 1992. – 680 с.</p> <p>Чижевський Д. Поза межами краси: До естетики барокової літератури. – Нью-Йорк: Українсько-американське видавниче товариство, 1952. – 22 с.</p> <p>Чижевський Д. Український літературний барок. Нариси. Ч.3 //</p>

	Празі. – Т.5. – 1944. – С.78 – 142.
Тривалість курсу	1 семестр
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять, з яких 16 лекційних годин для потоку, 16 годин практичних занять та 50 годин для самостійної роботи студента, 2 кредитні модулі.
Очікувані результати навчання.	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - основні естетичні, стильові, світоглядні тенденції функціонування і розвитку українського низового бароко як специфічного літературного феномену літератури XVII – XVIII ст.; - особливості поняття «українське низове бароко», його термінологічної специфіки, дискусії навколо поняття українського низового бароко, історію підходів та сучасну парадигму дослідження (як змінювалася наповненість поняття з часом, від «кантів студних», «бурлескного відшукання» та школярської гумористики до комплексного поняття «низового бароко»); - систему жанрів українського низового бароко та їхню жанрову природу; - основні прикмети українського низового бароко як явища масової і популярної літератури; - роль та відгомін школярської гумористики XVII – XVIII ст. у наступних літературних епохах та періодах літератури. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати твори низового бароко у контексті літератури XVII – XVIII ст.; - впізнавати ознаки масової і популярної літератури у творах українського низового бароко
Ключові слова.	Українське низове бароко, стильовий рівень літератури, масова література, школярська гумористика, різдвяні та великодні орації, різдвяні та великодні трагедії, пародія, бурлеск, вертепна драма, інтермедія, мандрівні дяки.
Формат курсу.	Нормативний, викладання якого здійснюється через проведення лекцій, практичних занять та консультацій; очний і заочний.
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма.	Залік
Пререквізити.	«Історія української літератури», «Теорія літератури», «Історія України», «Історія філософії».
Навчальні методи та техніки, які будуть ви-користовуватися під час викладання курсу.	Під час викладання курсу використані такі методи навчання, як біографічний, історіографічний, порівняльно-історичний, культурно-історичний, рецептивно-естетичний, герменевтичний, а також методи проблемного викладу, спостереження та аналізу, бесіди тощо.
Необхідне обладнання.	Мультимедійна дошка, ноутбук, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Нарахування балів здійснюється таким чином: 1) опитування під час проведення практичних занять – 50 балів;

виду навчальної діяльності).	2) опитування під час іспиту – 50 балів.
Питання до іспиту	<p>Хронологічні рамки УНБ.</p> <p>Тексти українського низового бароко в рукописних джерелах XVII, XVIII та XIX ст.</p> <p>Літературна рецепція українського низового бароко. Образи мандрівних дяків у літературі.</p> <p>Основні етапи вивчення школярської гумористики XVII - XVIII ст.</p> <p>Сучасна парадигма дослідження українського низового бароко, погляди Д.Чижевського.</p> <p>Застосування поняття вертикальної організації літератури до УНБ (погляди І. Франка, А.Шамрая, Ю. Лотмана, А. Морозова та ін.).</p> <p>Розуміння низового стилю в експліцитній та імпліцитній поетиках бароко. Відмінність понять "низовий стильовий рівень літератури" та "масова література".</p> <p>Художня і функціональна повнота бароко як результат взаємодії різних рівнів літератури XVII - XVIII ст.</p> <p>Низові трансформації барокових уявлень про світ та людину, час і простір, читацьких (слухацьких) смаків, поглядів на літературу і її функції, а відтак і поетику низового</p> <p>Проблеми авторства українського низового бароко. Петро Попович-Гученський, Микола Мазалевський: автори, виконавці чи лише шанувальники?</p> <p>Барокова спрямованість літератури на читача, допасовування творів низового рівня до смаків та вподобань публіки.</p> <p>Гра як основний принцип організації низового тексту, складність відчитання ігрових моментів.</p> <p>Статус дійової особи у творах низових жанрів.</p> <p>Образно-тематична палітра українського низового бароко. Християнськи домінанта стилю.</p> <p>Сюжети Різдва та Воскресіння на низовому рівні бароко.</p> <p>Картина світу українського низового бароко.</p> <p>Особливості низового хронотопу (на прикладі мотиву дороги).</p> <p>Карнавальна концепція "світу навиворіт" та її відгомін в українському низовому бароко, теоретичне наświetлення проблеми в працях М. Бахтіна.</p> <p>Проблема розмежування бурлеску, травестії і пародії у школярській гумористиці XVII - XVIII ст.</p> <p>В. Адріанова-Перетц про особливості школярських пародій.</p> <p>Жанрова система українського низового бароко.</p> <p>"Парні" жанри українського бароко (на прикладі поважної та гумористичної орацій).</p> <p>Різдвяні та великодні гумористичні орації, їх жанрово-стильова. Жанр різдвяних та великодніх травестій.</p> <p>Жанрові різновиди пародії XVII - XVIII ст.</p> <p>Барокові пародії на жанри духовної та церковної літератури (духовні вірші та пісні, синаксари, ірмоси, тропарі, кондаки).</p> <p>Пародії на судові акти ("Зыск на пана Гроша" та ін).</p> <p>Пародії на думи, їх публікації та потрактування М. Возняком та Г. Нудьгою.</p> <p>Драматургія українського низового бароко, її сценічні особливості.</p>

	<p>Праця М. Возняка "Початки української комедії" як перший синтетичний огляд драматургії XVII - XVIII ст.</p> <p>Жанрові особливості вертепної драми.</p> <p>Відгомін традицій низового театру бароко в драматургії І. Котляревського, М. Кропивницького, І. Карпенка-Карого та ін.</p> <p>Місце низового бароко в національному літературному процесі.</p> <p>Проекції низового бароко на нову українську літературу.</p> <p>Традиції низового бароко в "Енеїді" І. Котляревського.</p> <p>Необарокові тенденції в літературі XX ст. (на матеріалі історичної прози В. Шевчука)</p> <p>Сліди естетики та поетики низового бароко в творчості літературних угруповань останніх десятиліть XX ст. (Бубабу, Лугосад, "Пропала грамота")</p>
Опитування	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ

Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література.	Завдання, год	Термін виконання
<p>Тема 1. Поняття "українське низове бароко", його теоретичне окреслення та історико-літературне наповнення. Несистемний характер визначення "бурлескна література XVII - XVIII ст.", перспективи дослідження школярської гумористики в контексті літератури бароко. Хронологічні рамки явища, його національна специфіка.</p>	Лекція	<p>Література: Літературознавча енциклопедія: У 2х т. /Ред-упорядник Ю.Ковалів. – К.: ВЦ «Академія», 2008. Літературознавчий словник-довідник / За ред. Р.Т.Гром'яка. – К.: ВЦ «Академія», 1994. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили. – К.: Мистецтво, 1981. – 287 с. Чижевський Д. Український літературний барок. Нариси. Ч.3 // Праці Українського Історико-філологічного Товариства у Празі. – Т.5. – 1944. – С.78 – 142.</p>	Зміст та співвідношення понять «українське низове бароко», "бурлескна література XVII - XVIII ст.", «школярська гумористика».	2 год.
<p>Тема 2. Літературна та літературознавча рецепція українського низового бароко.</p>	Лекція	<p>Література: Давній український гумор і сатира / Упор., вступ. стаття і примітки Л.Є.Махновця. –</p>	Давня і сучасна парадигма дослідження українського низового бароко,	2 год.

<p>Історія вивчення школярської гумористики XVII - XVIII ст., основні етапи. Тексти українського низового бароко в рукописних джерелах XVII, XVIII та XIX ст. Фіксація школярської гумористики в записах фольклору Я.Головацького, П.Чубинського, Д.Яворницького, Б.Грінченка, В.Гнатюка. Проблеми сучасного академічного перевидання творів українського низового бароко.</p>		<p>К.: Держлітвидав, 1959. – 492 с.</p> <p>Житецький П. "Енеїда" Котляревського у зв'язку з оглядом української літератури XVIII ст. // Житецький П. Вибрані праці: Філологія. – К.: Наукова думка, 1987. – С.139 – 253</p>	<p>погляди Д.Чижевського. Внесок у дослідження О.Білецького, Л.Махновця, А.Нудьги, М.Грицяя, В.Крекотня, О.Мишанича, М.Сулими, Б.Криси. Розмаїття поглядів на явища українського низового бароко та неоднозначність його трактувань.</p>	
<p>Тема3. Поняття вертикальної організації літератури. Соціологічні підходи до літературної ієрархії (погляди І.Франка, А.Шамрая, Ю. Лотмана, А. Морозова та ін.). Продуктивність застосування т. зв.</p>	<p>Лекція</p>	<p>Література:</p> <p>Лотман Ю.М. Масова література як історико-культурна проблема // Ю.М. Лотман. Вибрані статті. – Т. 3. – Таллін, 1994. – 588 с.</p> <p>Українська література XVIII ст. / Упоряд., вступ. стаття, примітки О.В.Мишанича. – К.: Наукова думка, 1983. – 694 с.</p>	<p>Поняття «літературної ієрархії», «стильової вертикалі», розуміння "теорії трьох стилів" у баркових поетиках та риториках. Відмінність понять "низовий стильовий рівень літератури" та "масова література".</p>	<p>2 год.</p>

<p>"теорії трьох стилів", її діахронний та синхронний зріз. Теорія трьох стилів у барокових поетиках та риториках, накладання барокової літературної практики на класицистичну теоретичну основу. Розуміння низового стилю в експліцитній та імпліцитній поетиках бароко. Поняття "низовий стильовий рівень літератури" та "масова література".</p>		<p>Українська поезія. Середина XVII ст. / Упоряд. В.І.Крекотень, М.М.Сулима. – К.: Наукова думка, 1992. – 680 с.</p>		
<p>Тема 4. Художня і функціональна повнота бароко як результат взаємодії різних рівнів літератури XVII - XVIII ст. Тип відношень низу та верху літератури українського бароко: не протиставлення, а взаємодоповнення. Єдність високого та низького стильових рівнів - у спільності світосприйняття,</p>	<p>Лекція</p>	<p>Література: Криса Б.С. Пересотворення світу. Українська поезія XVII – XVIII століть. – Львів: Свічадо, 1997. – 214 с. Українська література XVIII ст. / Упоряд., вступ. стаття, примітки О.В.Мишанича. – К.: Наукова думка, 1983. – 694 с.</p>	<p>Внаслідок своєї орієнтації на масову свідомість література низового бароко певним чином трансформує барокові уявлення про світ та людину, час і простір, читацькі (слухацькі) смаки, погляди на літературу і її функції, а відтак і поетику низового бароко. Низове бароко є сферою</p>	<p>2 год.</p>

подібності тематично-образної системи, тотожності поетики.			вияву еволюції стилю.	
Тема 5. Типологічні риси українського низового бароко. Виділення теоретичної моделі низового бароко та розуміння його національної специфіки. Труднощі типологічних зіставлень зі схожими явищами інших літератур. Українська школярська гумористика та польська совізжальська література. Історико-літературний релятивізм у поглядах на українське низове бароко та нерозробленість термінологічно-понятійної бази.	Практичне заняття	Література: Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285. Українська література XVIII ст. / Упоряд., вступ. стаття, примітки О.В.Мишанича. – К.: Наукова думка, 1983. – 694 с. Житецький П. "Енеїда" Котляревського у зв'язку з оглядом української літератури XVIII ст. // Житецький П. Вибрані праці: Філологія. – К.: Наукова думка, 1987. – С.139 – 253. Мочалова В.В. "Низовое" барокко в Польше. Драматургія и поезія // Барокко в славянских культурах. – М.: Наука, 1982. – С.102 – 169.	Українська школярська гумористика та польська совізжальська література: схожі риси та розбіжності. Пошук типологічних рис бароко та його національних інваріантів.	2 год.
Тема 6. Проблеми авторства українського	Практичне заняття	Література: Возняк М. Історія української літератури. У	Мандрівні школярі та дяки як окрема група в	2 год.

<p>низового бароко. Школа як середовище творення і побутування українського низового бароко. Петро Попович-Гученський, Микола Мазалевський: автори, виконавці чи лише шанувальники?, "Автобіографія" Іллі Турчиновського. "Філософія мандрів" у творчому вивершенні Г.Сковороди. Поняття "консорції" (М. Гумільов) та низового бароко як "фольклору писемності" (А. Морозов).</p>		<p>двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285.</p> <p>Українська література XVIII ст. / Упоряд., вступ. стаття, примітки О.В.Мишанича. – К.: Наукова думка, 1983. – 694 с.</p> <p>Давній український гумор і сатира / Упор., вступ. стаття і примітки Л.Є.Махновця. – К.: Держлітвидав, 1959. – 492 с.</p> <p>Житецький П. "Енеїда" Котляревського у зв'язку з оглядом української літератури XVIII ст. // Житецький П. Вибрані праці: Філологія. – К.: Наукова думка, 1987. – С.139 – 253.</p> <p>Українська поезія. Середина XVII ст. / Упоряд. В.І.Крекотень, М.М.Сулима. – К.: Наукова думка, 1992. – 680 с.</p>	<p>українському соціумі XVII - XVIII ст.. Освітній фактор у формуванні світоглядних основ та художніх уподобань авторів школярської гумористики, змішування вроджених етно-психологічних стереотипів і стереотипів, які формуються під впливом освіти. Співвідношення в різних низових жанрах природного (етнічного) та набутого під час навчання.</p>	
<p>Тема 7. Трансформація барокової естетики на низовому рівні літератури.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Література: Ільницький М. Від "Молодої Музи" до "Празької школи". – Львів: Інститут Українознавства</p>	<p>Художня "одноплщинність" творів низового регістру як спосіб десакралізації слова</p>	<p>2 год.</p>

<p>Модифікація естетичних домінант стилю на низовому рівні літератури (антитетичності, сенситивності, інтерпретаційного принципу творення). Художня симетрія низового бароко та згладження ним окремих барокових контрастів та протиставлень.</p>		<p>НАН України, Львівський обласний методичний інститут освіти, 1995. – 318с. Леонід Мосендз // Координати: Антологія сучасної української поезії на заході /Упорядники Богдан Бойчук і Богдан Т.Рубчак, вступ. ст. Івана Фізера. – Мюнхен: В-во «Сучасність», 1969. – Т.І.</p>	<p>та секуляризації самої структури тексту. Сенситивність українського низового бароко, доступніші емоційні стани, "чуттєве" осягнення Бога.</p>	
<p>Тема 8. Особливості поетики українського низового бароко. Поетичні ознаки стилю: вимога стильової доречності (rgeron), концептизм як основний принцип художньої організації барокового тексту, схожі способи мовної декоративності через нагромадження однорідних компонентів тощо.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Література: Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285. Українська література XVIII ст. / Упоряд., вступ. стаття, примітки О.В.Мишанича. – К.: Наукова думка, 1983. – 694 с. Українська поезія. Середина XVII ст. / Упоряд. В.І.Крекотень, М.М.Сулима. – К.: Наукова думка, 1992. – 680 с. Чижевський Д. Поза межами краси: До естетики</p>	<p>Барокова спрямованість літератури на читача, допасовування творів низового рівня до смаків та вподобань публіки, відмова від мистецьких засобів і стратегій, які утруднюють рецепцію. Гра як основний принцип організації низового тексту, складність відчитання ігрових моментів. Статус дійової особи, образ антигероя.</p>	<p>2 год.</p>

		<p>барокової літератури. – Нью-Йорк: Українсько-американське видавниче товариство, 1952. – 22 с.</p> <p>Чижевський Д. Український літературний барок. Нариси. Ч.3 // Праці Українського Історично-філологічного Товариства у Празі. – Т.5. – 1944. – С.78 – 142.</p>		
<p>Тема 9. Образно-тематична палітра низового бароко. Християнськи домінанта стилю. Сюжети Різдва та Воскресіння, їх низове вирішення. Доповнення та деталізація різдвяного та великоднього сюжетів шляхом розгортання чи "схематизації" окремих образів та метафор, як суто християнських, так і дохристиянських. Буквальне прочитання Святого Письма,</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Література: Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285.</p> <p>Возняк М. Старе українське письменство. Вибір текстів з історично-літературним оглядом, поясненнями та словничком. – Львів: Друкарня Наукового товариства імені Т.Шевченка, 1922. – 512 с.</p> <p>Свенціцький І. Різдво Христове в поході віків: Історія літературної теми і</p>	<p>Розширення тематичних рамок бароко на низовому рівні літератури.</p>	<p>2 год.</p>

спрощення та вульгаризація біблійної символіки.		форми. – Львів: Діло, 1933. – 178 с.		
<p>Тема 10. Картина світу українського низового бароко. Тематична неповнота літератури високого бароко та способи її подолання на низовому рівні. Особливості низового хронотопу (на прикладі мотиву дороги). Карнавальна концепція "світу навиворіт" та її відгомін в українському низовому бароко, теоретичне наświetлення проблеми в працях М. Бахтіна.</p>	Практичне заняття	<p>Література: Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. – М.: Художественная литература, 1990. – 543 с.</p> <p>Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285.</p> <p>Возняк М. Початки української комедії (1619-1919). – Львів: Друкарня НТШ, 1919.- 251 с.</p> <p>Возняк М. Старе українське письменство. Вибір текстів з історично-літературним оглядом, поясненнями та словничком. – Львів: Друкарня Наукового товариства імені Т.Шевченка, 1922. – 512 с.</p> <p>Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка.</p>	<p>Доповнення картини світу високого бароко. Тематика природи: сплав літературних традицій пасторальної поезії та архаїчного фольклорного сприйняття природи. Елементи національного "тваринного епосу" у низових жанрах. Рай як найвища ідеальна категорія у свідомості авторів та реципієнтів низового бароко, картини "гастрономічного раю на землі".</p>	2 год.

		– Київ: Основи, 1997. – 604 с.		
<p>Тема 11. Проблеми розмежування бурлеску, травестії і пародії у школярській гумористиці XVII - XVIII ст.</p> <p>Розмежування понять бурлеску та травестії за типом напруги структурних елементів: бурлеск - художня напруга високого й низького, травестія – свого й чужого (національного – інонаціонального). Характерна риса барокової травестії - "переодягання" твори переважно християнської традиції (на відміну від класицистичної травестії, об'єктом перелицювання якої є зазвичай антична спадщина).</p>	Практичне заняття	<p>Література:</p> <p>Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285.</p> <p>Возняк М. Старе українське письменство. Вибір текстів з історично-літературним оглядом, поясненнями та словничком. – Львів: Друкарня Наукового товариства імені Т.Шевченка, 1922. – 512 с.</p> <p>Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. – Київ: Основи, 1997. – 604 с.</p>	<p>Розуміння травестії як одної з форм міжлітературної та інтертекстуальної взаємодії (А. Ткаченко).</p> <p>Визначення травестії та пародії у поетичній теорії XVII - XVIII ст.</p> <p>Полеміка Дж. Грабовича з Д.Чижевським стосовно глузливості барокової травестії.</p> <p>В. Адріанова-Перетц про особливості школярських пародій.</p>	2 год.
<p>Тема 12. Жанрово-видове різноманіття українського</p>	Практичне заняття	<p>Література:</p> <p>Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная</p>	<p>Поняття жанрової організації у генологічній</p>	2 год.

<p>низового бароко, загальні закономірності та специфічні ознаки низових жанрів. Проблеми реконструкції окремих низових жанрів (корчемних пісень, сороміцької лірики, пародій на думи тощо). Поєднання в межах одного твору різностильових версій жанру, побудоване на їх сюжетно-композиційному паралелізмі (поважні та інтермедійні акти драми, серйозна і гумористична частини шкільної декламації). Симетрія та лабільність барокових жанрів на різних рівнях літератури.</p>		<p>культура середньовіччя и Ренессанса. – М.: Художественная литература, 1990. – 543 с.</p> <p>Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285.</p> <p>Возняк М. Початки української комедії (1619-1919). – Львів: Друкарня НТШ, 1919.- 251 с.</p> <p>Возняк М. Старе українське письменство. Вибір текстів з історично-літературним оглядом, поясненнями та словничком. – Львів: Друкарня Наукового товариства імені Т.Шевченка, 1922. – 512 с.</p> <p>Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. – Київ: Основи, 1997. – 604 с.</p>	<p>свідомості авторів та реципієнтів українського бароко, особливості співвідношення стилю і жанру. "Парні" жанрів (на прикладі поважної та гумористичної орацій, що мають однакову жанрову структуру та різняться стильовим наповненням).</p>	
<p>Тема 13. Різдвяні та великодні гумористичні орації, їх жанрово-стильова</p>	<p>Практич не заняття</p>	<p>Література: Давній український гумор і сатира / Упор., вступ. стаття і примітки Л.Є.Махновця. –</p>	<p>Жанрові риси орації (віршова форма, змістова пов'язаність з якоюсь урочистою</p>	<p>2 год.</p>

<p>природа та координати у системі жанрів XVII – XVIII ст. Сучасні жанрові визначення цієї групи віршів. Поняття орації у поетичній та риторичній теорії й літературній практиці XVII – XVIII ст. Взаємодія орації з фольклорними жанрами посівання (віншування), колядки, щедрівки та волочесної пісні (ринцівки), функціональний паралелізм і дифузія жанрів. Поетика жанру.</p>		<p>К.: Держлітвидав, 1959. – 492 с.</p> <p>Житецький П. "Енеїда" Котляревського у зв'язку з оглядом української літератури XVIII ст. // Житецький П. Вибрані праці: Філологія. – К.: Наукова думка, 1987. – С.139 – 253. Криса Б.С. Пересотворення світу. Українська поезія XVII – XVIII століть. – Львів: Свічадо, 1997. – 214 с. Криса Б.С. Різдвяні і великодні вірші // Записки НТШ. – Львів, 1990. – Т.221. – С.33 – 47.</p>	<p>подією, функція величання і привітання, декламаційний характер виконання) та їх низова специфіка.</p>	
<p>Тема 14. Жанр різдвяних та великодніх травестій. Теоретичні корективи поняття "травестії" і художня практика українського низового бароко. Характер процесів і тенденцій, що вплинули на появу та сформували "обличчя" жанру барокової травестії.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Література: Давній український гумор і сатира / Упор., вступ. стаття і примітки Л.Є.Махновця. – К.: Держлітвидав, 1959. – 492 с.</p> <p>Житецький П. "Енеїда" Котляревського у зв'язку з оглядом української літератури XVIII ст. // Житецький П. Вибрані праці: Філологія. – К.: Наукова думка, 1987. –</p>	<p>Три стадії травестування: різдвяні та великодні пісні, в яких травестія виникає спонтанно, у результаті взаємодії в межах одного тексту елементів застільної й духовної пісні; різдвяні та великодні пісні, в яких принцип</p>	<p>2 год.</p>

		<p>С.139 – 253. Криса Б.С. Пересотворення світу. Українська поезія XVII – XVIII століть. – Львів: Свічадо, 1997. – 214 с. Криса Б.С. Різдвяні і великодні вірші // Записки НТШ. – Львів, 1990. – Т.221. – С.33 – 47.</p>	<p>травестування використовується свідомо, з метою наближення, удоступнення тексту Святого Письма; вірші-травестії, де травестування виходить поза рамки суто зовнішньої функціональності, отримуючи новий літературний сенс – комічний ефект.</p>	
<p>Тема 15. Жанрові різновиди пародії XVII - XVIII ст. Середньовічні корені барокової пародії ("Бенкет Кипріяна" та вагантська пародійна поезія). Світоглядні основи української "parodia sacra", відсутність негативних конотацій. Пародії на судові акти ("Зыск на пана Гроша" та ін). Пародії на думи, їх публікації та потрактування М. Возняком та Г. Нудьгою. Пародії на</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Література: Адріанова-Перетц В.П. До історії пародії на Україні в XVIII віці ("Служба пивор'зам" 1740 року) // Записки Історично-філологічного відділу. Кн. XVIII. – К.: Вид-во ВУАН, 1928. – С.35 – 50. Адріанова-Перетц В.П. З історії сатирично-гумористичної рукописної української літератури XVII – XVIII ст. // Радянське літературознавство. – 1957. – №4. – С.81 – 83. Бахтин М.М. Творчество Франсуа Рабле и народная культура средневековья и Ренессанса. – М.:</p>	<p>. Барокові пародії на жанри духовної та церковної літератури (духовні вірші та пісні, синаксари, ірмоси, тропарі, кондаки). Пародії на обрядовий фольклор та складність їх розпізнавання.</p>	<p>2 год.</p>

<p>обрядовий фольклор та складність їх розпізнавання.</p>		<p>Художественная литература, 1990. – 543 с. Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285. Возняк М. Початки української комедії (1619-1919). – Львів: Друкарня НТШ, 1919.- 251 с.</p>		
<p>Тема 16. Драматургія українського низового бароко, її сценічні особливості. Праця М. Возняка "Початки української комедії" як перший синтетичний огляд драматургії XVII - XVIII ст. Текстологічні студії І. Резанова. Жанрові особливості вертепної драми. Суспільно-історичні обставини занепаду низового шкільного театру. Відгомін традицій низового театру бароко в драматургії І. Котляревського, М.</p>	<p>Практичне заняття</p>	<p>Література: Возняк М. Історія української літератури. У двох кн. – 2-е вид. – Львів: Світ, 1994. – Кн.2. – С.148 – 285. Возняк М. Початки української комедії (1619-1919). – Львів: Друкарня НТШ, 1919.- 251 с. Софронова Л. Старовинний український театр. – Л., 2009. – 327 с.</p>	<p>Проблеми співіснування та літературної "наступності" жанрів декламації, інтермедії та вертепної драми. Жанрова модель декламації, її низове наповнення. Еволюція інтермедії у напрямку злиття з поважною частиною драми, вирівнювання високого та низового компонентів.</p>	<p>2 год.</p>

Кропивницького, І. Карпенка-Карого та ін.				
--	--	--	--	--